

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-1491
35 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XVP-1628 PROJEKTO**

2026 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsniu ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo 2026 m. liepos 7 d. vakarinio posėdžio protokolą Nr. SPP-171, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

Pritarti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-1628 (toliau – Įstatymo projektas) tikslams sumažinti nepagrįsto viešųjų pirkimų sutarčių brangimo riziką, užtikrinti didesnę viešųjų lėšų panaudojimo efektyvumą ir finansinę drausmę, sudaryti prielaidas tiksliau planuoti projektų biudžetus ir finansavimo poreikį, sumažinti atvejų, kai po pasiūlymų pateikimo tenka ieškoti papildomo finansavimo, užtikrinti didesnę viešųjų pirkimų procedūrų skaidrumą ir nuspėjamumą, apsaugoti perkančiąsias organizacijas nuo reikšmingų kainų šuolių padidėjusios viešojo sektoriaus projektų paklausos laikotarpiu, tačiau nepritarti Įstatymo projekto siūlomoms teisinio reguliavimo priemonėms dėl šių priežasčių:

1. Įstatymo projekto 1 straipsniu siūloma papildyti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – VPĮ) 35 straipsnio 2 dalį nauju 35 punktu, kuris nustatytų, kad pirkimo dokumentuose turi būti nurodyta perkančiosios organizacijos pirkimui skirta lėšų suma, kuri neturi viršyti statinio statybos skaičiuojamosios kainos, kai perkami statinio statybos darbai, kuriems rengiamas techninis (darbo) projektas. Kai techninis (darbo) projektas nerengiamas, pirkimo dokumentuose turi būti nurodyta perkančiosios organizacijos pirkimui skirta lėšų suma. Jei pirkimas neįvyksta 2 kartus iš eilės, perkančioji organizacija motyvuotu sprendimu gali didinti pirkimui skirtą lėšų sumą. Pažymėtina, kad VPĮ 45 straipsnio 1 dalies 5 punkto nuostatos leidžia perkančiosioms organizacijoms pirkimo dokumentuose nurodyti pirkimui skirtų lėšų sumą, kurią viršijus bus laikoma, kad kaina yra per didelė ir perkančiajai organizacijai nepriimtina. Įvertinusios su konkrečiu pirkimu susijusias aplinkybes ir prireikus, perkančiosios organizacijos (pvz., siekdamos sumažinti atvejų, kai po pasiūlymų pateikimo tenka ieškoti papildomo finansavimo didesnei nei pirkimo pradžioje numatyta pirkimo sutarties vertė finansuoti) gali pirkimo dokumentuose nurodyti konkrečiam pirkimui suplanuotas lėšas. Atsižvelgiant į tai, siūlomas reguliavimas neatitinka teisėkūros tikslingumo, proporcingumo ir efektyvumo principų, įtvirtintų Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 5 punktuose.

2. Vadovaudamasi VPĮ 26 straipsnio 1 dalimi ir vykdydamos Informacijos viešinimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašo, patvirtinto Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. 1S-91 „Dėl Informacijos viešinimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatytus

reikalavimus perkančiosios organizacijos Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje viešinamose suvestinėse gali nurodyti numatomą planuojamo pirkimo sutarties vertę, kuri, nors ir nėra prilyginama kainos išviešinimui pirkimo dokumentuose, suteikia rinkos dalyviams galimybę susipažinti su orientacine pirkimui skiriamų lėšų apimtimi ir priimti sprendimus dėl dalyvavimo pirkime. Atsižvelgiant į rinkos dalyvių galimybes gauti informaciją apie orientacines planuojamų pirkimų vertes, papildomas imperatyvus reikalavimas siekiant skaidrumo viešinti maksimalią pirkimui skirtą lėšų sumą nėra būtinas, todėl siūlomas reguliavimas neatitinka teisėkūros tikslingumo, proporcingumo ir efektyvumo principų, įtvirtintų Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 5 punktuose.

3. Reguliavimas, įpareigojantis visais statinio statybos darbų pirkimo atvejais pirkimo dokumentuose nurodyti pirkimui skiriamas lėšas, nebūtų ekonomiškai naudingas. Viešųjų pirkimų tarnybos turimais duomenimis nėra statistiškai reikšmingų įrodymų, kad maksimalios vertės nurodymas statybos darbų viešųjų pirkimų dokumentuose turėtų statistiškai reikšmingą įtaką sutarties kainai, konkurencingumui ar pirkimo eigai. Atsižvelgiant į tai, siūlomas reguliavimas neatitinka teisėkūros efektyvumo principo, įtvirtinto Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 5 punkte.

4. Statybos darbų kainos yra dinamiškos ir priklauso nuo rinkos sąlygų ir geopolitinių aplinkybių. Statinio skaičiuojamoji kaina paprastai apskaičiuojama rengiant statinio techninį projektą (ar techninį darbo projektą), remiantis tuo metu turimais projekciniais sprendiniais ir kainų duomenimis. Kai statinio statybos darbų viešieji pirkimai pradedami organizuoti po statinio projektavimo praėjus keliems mėnesiams ar keleriems metams, pareiga pirkimo dokumentuose nurodyti skaičiuojamąją kainą gali lemti poreikį ją perskaičiuoti prieš pradedant pirkimo procedūras. Skaičiuojamosios kainos tikslinimas sukurtų papildomą administracinę ir finansinę naštą perkančiosioms organizacijoms. Atsižvelgiant į tai, siūlomas reguliavimas neatitinka teisėkūros proporcingumo ir efektyvumo principų, įtvirtintų Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 ir 5 punktuose.

5. Siūlomo reikalavimo įtvirtinimas galėtų apsunkinti sklandų pirkimų vykdymą ir infrastruktūros projektų įgyvendinimą, nes, vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 5 punktu, net ir nedideli pasiūlymų kainos nukrypimai nuo pirkimo dokumentuose nurodytos pirkimui skiriamos lėšų sumos lemtų pasiūlymų atmetimą. Tokiu atveju, nesant galimybės sudaryti pirkimo sutarties, perkančiajai organizacijai tektų pakartotinai atlikti pirkimo procedūras, o tai ilginėtų infrastruktūros projekto įgyvendinimo terminus. Atsižvelgiant į tai, kad Europos Sąjungos lėšomis finansuojamiems projektams paprastai nustatomi konkretūs projektų įgyvendinimo terminai ir išlaidų tinkamumo finansuoti laikotarpis, dėl užsitęsusių ar pakartotinai atliekamų pirkimo procedūrų galėtų kilti rizika, kad infrastruktūros projektas nebūtų įgyvendintas per nustatytą terminą, todėl dalis numatytų išlaidų galėtų tapti netinkamos finansuoti arba būtų apsunkintos ar prarastos galimybės šį projektą finansuoti Europos Sąjungos lėšomis. Be to, pirkimo procedūrų kartojimas sukeltų papildomą administracinę naštą tiek tiekėjams, tiek perkančiosioms organizacijoms. Todėl siūlomos nuostatos apsunkintų viešųjų pirkimų procesus, didintų administracinę naštą ir neatitiktų teisėkūros proporcingumo ir efektyvumo principų, įtvirtintų Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 ir 5 punktuose ir Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2026 m.

liepos 14 d. nutarimu Nr. XV-1157 „Dėl Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 114 punkte įtvirtinto tikslo – supaprastinti viešųjų pirkimų procesus ir reguliavimą.

Ministras Pirmininkas

Ekonomikos ir inovacijų ministras